

FEDERACIÓ DE
MOVIMENTS DE
RENOVACIÓ DE
PEDAGÒGICA DE
CATALUNYA

Avda Drassanes, 3 08001 - Barcelona Tf. 934817388 mmp@pangea.org

Amb el patrocini de la

FUNDACIÓ
PROPEDAGÒGIC

RECUILL DE PREMSA -EDUCACIÓ-

DILLUNS 14 DE DESEMBRE DE 2009

[AVUI](#)

[DIARI DE GIRONA](#)

[EL PERIODICO](#)

[LA MALLA](#)

[EL PERIODICO](#)

[EL PUNT](#)

[EL PAIS](#)

[LA VANGURADIA](#)

[EL PAIS](#)

[AVUI](#)

[EL PERIODICO](#)

[Els nens que facin campana faran 'feina' per a l'escola](#)

[Els sindicats estudien fer vaga al gener si Educació manté el canvi de calendari](#)

[Gabilondo: «El pacte educatiu és viable perquè ara hi ha voluntat política»](#)

[La majoria dels repetidors es despenen de curs a Secundària](#)

[Catalunya llança una beca per a joves extutelats](#)

[El lector escriu: "Una selectivitat ben nova"](#)

[¡A leer y escribir todo el mundo!](#)

[Opinió: "Los problemáticos"](#)

[Europa es cosa de niños](#)

[El finançament universitari per objectius s'ajorna un any](#)

[Carta destacada del dia: 'La universitat necessita més participació i democràcia'](#)

AVUI. 14.12.09

ELS NENS QUE FACIN CAMPANA FARAN 'FEINA' PER A L'ESCOLA

La mesura disciplinària s'inclou en l'esborrany del decret d'autonomia dels centres. Seran treballs amb finalitat pedagògica

CAROL BIOSCA

Els alumnes de les escoles públiques i concertades que facin campana, faltin injustificadament a les classes o cometin faltes greus i molt greus seran castigats amb mesures correctores que, a més de la sanció corresponent, comportaran la realització de tasques socials per a l'escola, segons estableix l'esborrany del decret d'autonomia dels centres educatius.

En declaracions a l'agència Europa Press, el secretari general de Polítiques Educatives de la Conselleria d'Educació, Francesc Colomé, va explicar que la idea és que els alumnes realitzin tasques de compensació pels perjudicis causats al mateix centre. Tot i això, aquestes tasques han de tenir un clar i evident fonament pedagògic i social.

Així, en funció de la "imaginació" de les escoles, els alumnes hauran d'ajudar en el menjador, vigilar les entrades de les escoles, fer tasques de jardineria i tasques de condicionament del centre com posar bé les cadires de les aules, entre d'altres propostes. La finalitat és que es promogui l'aprenentatge i la pràctica de la convivència més enllà del caràcter punitiu de la mesura.

En les faltes més greus, a més dels treballs socials, la sanció pot fins i tot ser econòmica preveient l'import de reparació o restitució dels danys materials que hagin quedat afectats. També es preveu l'expulsió temporal per cinc dies.

[inici](#)

ELS SINDICATS ESTUDIEN FER VAGA AL GENER SI EDUCACIÓ MANTÉ EL CANVI DE CALENDARI

Una concentració a Girona reclama la dimissió de Maragall i denuncia els dèficits del sistema

Els sindicats educatius tenen en compte la possibilitat de convocar una vaga a finals de gener si el Departament d'Educació manté l'actual proposta de modificació del calendari escolar. L'instigador d'aquesta acció és Ustec-STEs -que no descarta impulsar una aturada indefinida-, mentre que altres formacions com CCOO i FETE-UGT supeditaran aquesta acció a l'opinió del professorat. Per saber-la, esperaran a tenir els resultats de les consultes que han posat en marxa als centres educatius.

Una cinquantena de delegats sindicals -dels grups presents a la mesa de negociació amb el Departament, Ustec-STEs, CCOO, FETE-UGT i Aspepc-SPS, a més d'ANPE- van fer una concentració de protesta ahir al migdia davant la Direcció Territorial d'Educació a Girona, on van demanar la dimissió del conseller Ernest Maragall i van entregar un document amb les seves reivindicacions. Aquestes s'obren amb la retirada de la proposta de nou calendari, un rebuig al desplegament previst per a la Llei d'Educació de Catalunya i l'exigència d'incrementar les plantilles, reduir el nombre d'alumnes per aula, acabar amb la precarització laboral, suprimir el sistema de nomenaments telemàtics.

El portaveu d'Ustec-STEs a Girona, Xavier Díez, va afirmar que el canvi de calendari proposat pel Departament no només compta amb el rebuig del professorat sinó també del sector empresarial, les famílies i els ajuntaments; sobre la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Catalunya, que ha valorat positivament la proposta, Díez va posar en dubte la seva vàlida representativa. Tant CCOO com FETE-UGT, però, es van desmarcar d'aquesta crítica a la Fapac.

A l'hora d'argumentar el seu rebuig al nou calendari, Ustec-STEs es va referir tant a les elevades temperatures de finals de juny com a la pèrdua d'una compensació per les activitats complementàries que fan els docents al llarg del curs. A més a més, va apuntar que l'Estat supera la mitjana europea d'hores lectives, fixada en 790, ja que se'n fan 1.050.

En nom de CCOO, Víctor Sán-chez va incidir que el Departament d'Educació "ha llençat una cortina de fum" per amagar "els problemes reals" del sistema educatiu, que va concretar en la retallada del pressupost per a noves construccions i el manteniment dels centres o el retard en el nou decret d'admissió d'alumnes.

El representant gironí de FETE-UGT, Jaume Paül, va denunciar que "les darreres polítiques educatives i l'equip de Maragall està dilapidant allò fet els últims quatre anys". Josep Maria Anglès, d'Aspepc-SPS, va afirmar que "el sistema educatiu no funciona" i va acusar el Departament de fer "polítiques d'aparador". Des d'ANPE, Eulàlia Esteve va manifestar la seva adhesió a les reivindicacions conjuntes i va explicar que el seu sindicat ha recollit 400 signatures en favor "d'un procediment de nomenaments de substituïts que respecti el dret a triar i garanteixi la transparència".

[inici](#)

ENTREVISTA AMB EL MINISTRE D'EDUCACIÓ

GABILONDO: «EL PACTE EDUCATIU ÉS VIABLE PERQUÈ ARA HI HA VOLUNTAT POLÍTICA»

JORDI CASABELLA / ANTONIO M. YAGÜE

Inquilí des de fa vuit mesos del Ministeri d'Educació, el professor Ángel Gabilondo presumeix que, quan tres discuteixen, té orelles per fixar-se en les coses en què coincideixen. Deu ser veritat, perquè està en el bon camí per segellar un acord inèdit.

–Vostè persegueix un pacte polític per l'educació, però això no garanteix un acord social.

–No crec en un pacte educatiu sense el professorat, les famílies, els agents socials i les entitats que formen part de la comunitat educativa. El que passa és que com que l'estabilitat normativa és una de les preocupacions del pacte s'ha de buscar l'acord del PP, de l'oposició que aspira a governar. Però sí, un pacte polític és insuficient. Hi ha una gran demanda social, que és una de les coses que a mi més m'animen, i la voluntat política ha d'estar a l'altura d'això.

–¿Quines són aquestes set o vuit qüestions al voltant de les quals vostè opina que hauria de forjar-se el compromís?

–Una és l'estabilitat normativa. La nostra idea no és fer cap nova llei d'educació. Una altra cosa és que, com a conseqüència del pacte, s'hagi d'introduir algunes modificacions a les lleis. L'educació infantil fins als tres anys és un altre dels grans reptes. Cal fixar criteris sobre l'etapa. L'escolarització primerenca és garantia d'equitat i d'identificació de possibles problemes per fer un ensenyament més inclusiu.

–¿Quins altres?

–La formació professional (FP) ha d'estar al cor de qualsevol pacte amb cara i ulls. S'ha d'anar cap a un sistema més integrat amb el batxillerat i la universitat. També el coneixement d'idiomes, un tema en què estem lluny del que s'hauria d'esperar d'un país com el nostre. Un altre dels assumptes que cal abordar és el de modificar les formes d'ensenyar i aprendre, que en alguns àmbits són massa convencionals, amb noves fórmules de comunicació i participació basades en les noves tecnologies. On millor funciona aquest aspecte hi ha menys problemes d'autoritat amb els estudiants. I sobre la universitat també hem de pactar.

–Quan es refereix a la FP, el batxillerat i la universitat vostè parla de construir un sistema més flexible. ¿De quina manera?

–Tenim un sistema rígid, on si entres per un camí ja és molt difícil tornar enrere. Si fracasses a la FP, o la deixes perquè has anat a treballar i més endavant hi vols tornar, el retorn no és fàcil. Si fas tres anys de Dret i ho abandones, són tres anys com perduts. S'hauria d'acreditar aquesta formació i l'activitat professional realitzada, que tingués un reconeixement oficial, i que amb complements de formació l'estudiant es pogués moure en qualsevol direcció. Ja estem veient gent que ha fet una carrera universitària i que després cursa mòduls de FP per millorar la seva inserció laboral. També crec que cal promoure el màxim temps de formació possible.

–Anar a l'escolarització obligatòria fins als 18 anys.

–Tots els estudis assenyalen que com més formació té una persona, més possibilitats d'inserció laboral i realització personal troba. Partint d'aquesta convicció, vaig dir que tant de bo algun dia poguem ampliar l'escolarització fins als 18 anys. No dic que ara es donin aquestes condicions.

–Hi ha qui diu que ampliar l'escolarització no faria més que augmentar la xifra d'alumnes desmotivats que no volen estar a l'aula.

–Una de les claus és que no tots facin el mateix. No tots han d'estar estudiant el sintagma ni anar a classe a escoltar el professor. Hi ha moltes maneres. Tampoc s'ha de pensar que la FP és per als que no tenen capacitat intel·lectual o pertanyen a famílies amb poques possibilitats econòmiques. Això no és veritat i és un disbarat. I la FP també serveix per al desenvolupament personal.

–¿Vostè es veu capaç de posar els partits polítics d'acord sobre aquestes qüestions?

–He parlat amb tots els grups. He fet l'exercici de llegir els programes educatius dels partits i he constatat que el que és comú és molt més que els que ens diferencia. Si esgrimim les diferències no hi ha res a fer, però si ens posem a treballar en aquells aspectes en què tots tenim la consciència que s'hi ha d'intervenir, sí.

–¿No s'hauria d'esperar a veure si la llei orgànica d'educació (LOE) prospera abans de reformar-la?

–Hi estic d'acord, però deixar prosperar no és esperar a veure com prospera, sinó fer-la prosperar. I això comporta pactar les aplicacions i desenvolupaments normatius. El pacte que persegüim és una forma de treballar que consisteix a buscar el màxim consens possible en totes les decisions.

–¿El pacte és viable?

–Si hi ha voluntat política és viable. I ara per ara tinc confiança en la voluntat política, malgrat que aquesta voluntat tingui un punt de la volubilitat que depèn de circumstàncies que no sempre es poden controlar del tot. Respecte als continguts, és un pacte viable. I crec que la demanda social és tan gran que reforçarà la voluntat política del que tingui dubtes. No estar a l'altura de la voluntat dels ciutadans hauria de sortir políticament molt car.

–¿Deixarà que la Generalitat elabori el currículum escolar, com preveu la llei catalana d'educació (LEC)?

–Buscaré un acord sobre la interpretació d'aquesta qüestió. Hem d'aclarir quines són les competències de cadascú. Aquest aspecte està lligat amb l'Estatut i s'haurà de veure la sentència del Constitucional, que espero que no obri més problemes.

–Els recompensats amb la marca de campus d'excel·lència rebran pocs recursos si es compara amb iniciatives similars a Europa.

–La distinció és el més important perquè dona capacitat per captar fons i tenir credibilitat en determinats entorns. Permet atraure fons locals, autonòmics, empresarials, tecnològics. D'aquí quatre o cinc anys ens sorprendrà el finançament que es pot incorporar a les universitats arran d'aquest procés, uns fons que en aquest moment ja superen, a través d'una o una altra via, els 600 milions. En pocs anys veurem que són un gran motor per canviar el model econòmic i de desenvolupament local i territorial.

–Quan era rector no es cansava de repetir que l'adaptació a Bolonya no podia fer-se a cost zero. Alguns rectors diuen que s'ha fet a cost gairebé zero.

–Queda molt per fer. Ara cal establir un model de finançament universitari sostenible que garanteixi el futur. Les universitats també han d'utilitzar millor els recursos i donar-ne compte públic.

–¿Quan hi haurà beques salari amb una dotació equivalent al salari mínim interprofessional?

–M'agradaria que aviat. Vam voler que al preàmbul de la norma que les va crear es parlés d'un horitzó, d'un nombre d'anys per arribar a la beca salari, però davant la situació econòmica difícil que travessem, Hisenda lògicament no vol compromisos. No hi renunciem i ens comprometem a incrementar la dotació cada any en la línia d'acostar-nos al salari mínim.

–Quan tinguem les beques que cal tenir, ¿s'haurà d'augmentar les taxes?

SEnDAixò de les beques que cal tenir no passarà un dia d'aquests. S'ha de saber que els últims anys s'ha fet un esforç extraordinari. Estem lluny del lloc europeu en què volem estar i mentre això segueixi així no s'ha de tocar res tot i que avui la major part del que costa la plaça d'un estudiant està finançada per tots els ciutadans, molts dels quals no poden anar a la universitat.

[inici](#)

LA MALLA. 14.12.09

LA MAJORIA DELS REPETIDORS ES DESPENGEN DE CURS A SECUNDÀRIA

Hi ha alumnes que acaben la Primària sense haver assimilat les competències bàsiques

Les dificultats dels alumnes que es retarden durant l'educació bàsica comencen a Primària, però és a la Secundària Obligatoria (ESO) on ensopega la majoria i comencen a repetir cursos, un símptoma que després pot derivar en fracàs escolar i abandonament prematur dels estudis.

Quatre de cada deu alumnes (cinc si són nois) arriben a l'últim any de l'educació obligatòria (4t curs d'ESO) amb més de 15 anys, l'edat idònia per fer aquest curs. Això significa que han repetit ja alguna vegada i entre aquests, el 35% comença a despenjar-se a Primària, mentre que el 65% comença a repetir a Secundària.

“Hi ha alumnes que finalitzen la Primària sense haver assimilat les competències bàsiques i passen a Secundària, on arrossequen un dèficit. Si no hi ha base, no poden continuar el ritme”, ha explicat el president de l'Associació Nacional de Catedràtics d'Institut (ANCABA), Felipe de Vicente, com a una de les causes de les repeticions.

Segons l'últim informe del Consell Escolar de l'Estat, “aquest desfasament influeix en la baixa taxa de titulacions en Secundària Obligatoria e incideix en l'abandonament escolar prematur”. Els 15 anys són també l'edat de referència de l'avaluació internacional d'alumnes PISA. I els resultats de l'última edició (2006) no són tranquil·litzadors. El nivell de comprensió lectora dels espanyols ha baixat de forma “molt notable”, el de matemàtiques ha estat “lleugerament inferior” i el de ciències gairebé no ha canviat respecte l'informe de 2003.

La portaveu de l'Associació de Professors de Secundària (APS) d'ensenyament públic, Blanca García Olmos, opina que s'ha baixat tant el nivell d'exigència que els que volen estudiar “s'avorreixen i es despengen”.

García Olmos comenta també que l'estructura del sistema és “nefasta”. Els alumnes només poden repetir una vegada a Primària i passen a Secundària amb deficiències que ja no es poden corregir, assegura. A l'ESO tampoc és possible repetir més de dos cursos, així que l'alumne pot acumular “moltíssims suspensos” i no passarà mai al Batxillerat, assegura la portaveu de l'APS.

No obstant això, el president d'ANCABA matisa que les repeticions es poden donar per diferents causes: malaltia o problemes familiars de l'estudiant o fills d'estrangers incorporats tardanament al sistema educatiu, a més dels anomenats “objectors escolars”. En aquest sentit, De Felipe destaca que només un terç dels immigrants de primera generació (els pares i ells han nascut a l'estranger) estan escolaritzats en el curs que correspon a la seva edat, mentre a l'escola concertada aquest percentatge puja al 51,52%.

Segons un estudi de la universitat Complutense de Madrid, els immigrants repeteixen menys i rendeixen menys que els espanyols a l'escola pública, però en els centres privats la distància és menor o pot ser fins i tot inversa. En el rendiment influeixen el nivell cultural i socioeconòmic dels pares i l'efecte dels companys.

Sobre els adolescents que reneguen de l'escola, García Olmos indica que “amb dos objectors que tinguis a l'aula, tens un problema” perquè “perjudiquen a tot el grup” molestant a classe.

[inici](#)

CATALUNYA LLANÇA UNA BECA PER A JOVES EXTUTELATS

La iniciativa busca que persones amb risc d'exclusió amplii'n els estudis

El seu somni és entrar a la universitat i estudiar administració d'empreses. Si ho aconsegueix –i amb la tenacitat que demostra és possible que ho aconsegueixi–, María trencarà estereotips. Ella, que ha viscut durant sis anys internada en centres de menors, després que la Generalitat en retirés la tutela als seus pares, podria ser una de les beneficiàries de la nova beca que la Conselleria d'Acció Social i l'Obra Social La Caixa van presentar fa uns dies perquè joves extutelats per l'administració amplii'n el nivell acadèmic.

«És una bona oportunitat», valora la noia, que aquest any ha arribat a la majoria d'edat. No descarta presentar una sol·licitud en una futura convocatòria. Primer, ha d'acabar el cicle formatiu d'auxiliar administrativa que cursa en un institut de Badalona. Després, si li donessin l'ajuda, s'atreveria amb la universitat. «Estaria molt bé, la veritat», confessa amb timidesa.

El nou programa de beques, al qual La Caixa aportarà 246.000 euros, té la intenció de «fomentar l'autonomia dels joves d'entre 18 i 24 anys», que han viscut sota la tutela de la Generalitat, en especial, els que han passat per centres de menors, espais residencials o pisos d'acollida. Són persones que solen disposar de rendes familiars escasses i que, al sortir del sistema d'assistència social, es troben moltes vegades desorientades.

Des del març, María viu, sota la supervisió d'una educadora, en un pis de l'Eixample de Barcelona, amb dues companyes. «Allò no estava tan malament: coneixies gent, feies amics i et cuidaven», relata la noia. De la seva vida anterior, amb els seus pares i la seva germana, no en parla. No devien ser temps gens fàcils.

Doble formació

A més d'anar cada tarda a l'institut, la noia va als matins a un curs de divulgador telemàtic al Cibernàrium de Barcelona. Amb aquesta formació espera aconseguir, molt aviat, unes pràctiques en una empresa del sector. «Seré una mena de professora d'informàtica», explica.

Tímida, reservada i molt ordenada amb les seves coses –la seva habitació, amb peixera inclosa, presenta un aspecte impecable–, ara María està aprenent a sortir-se'n amb les tasques domèstiques. Tot i que ningú n'hi ha ensenyat, ni a casa seva (on va patir problemes de desatenció), ni al centre de menors, la noia està il·lusionada amb l'aprenentatge. Li agrada sobretot cuinar –les lleties, diu, li queden «per sucari-hi pa»– i s'espavila amb la rentadora i altres electrodomèstics.

«També aprèn a administrar els seus propis diners», afegeix Nerea Arechaga, l'educadora que actualment està a càrrec de la noia. «Rep una ajuda de la Generalitat d'uns 590 euros mensuals, que és el que li correspon com a jove extutelada», indica la tècnica. L'any passat, 1.202 persones van percebre aquesta ajuda, que distribueix l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats de la Generalitat.

[inici](#)

EL LECTOR ESCRIU

UNA SELECTIVITAT BEN NOVA

IVET GOY, SANT JOAN DE LES FONTS (GARROTXA)

Quin és el secret de la pròxima selectivitat? Representa algun avantatge? Algun desavantatge?

Mil preguntes sobre aquesta qüestió que evidentment tenen resposta. Però i als estudiants? Com se'ns planteja la selectivitat? Molts dubtes, moltes matèries, moltes decisions. La informació que es dona és bona, sí. Però qui ens diu com es corregirà? I quines podrien ésser les notes de tall, si a partir d'ara les notes seran de 14 sobre 14? I quines possibilitats se'ns plantegen de poder dirigir-nos cap a una carrera o una altra?, etc. Però crec que el més important fins al moment és la impressió que ha fet veure per primer cop les ponderacions de les matèries optatives. Com és possible que una carrera de ciències socials, com ara dret o economia, ponderi el doble que biologia, química o física? Té sentit? Què ens volen dir? Que fer una batxillerat de ciències implica tenir oportunitats per a tot, i que tot i no agradar-te te l'has de jugar?

El mateix passa amb les ciències tecnològiques, com és possible que dibuix tècnic es ponderi amb un 0,1 respecte de biologia, que val 0,2? I l'últim tema, l'última notícia, fins ara psicologia era accessible per a la branca de ciències socials, però ara resulta que no, que amb la nova selectivitat també canvia la branca d'accés. Què hem de fer els estudiants que estem a ciències socials? Repetir batxillerat per poder accedir-hi de nou? I si es busca una solució, tot i això, qui tindrà preferència a l'accés, els/les de ciències biomèdiques o ciències socials? Evidentment, doncs, la incertesa per a tots nosaltres és permanent. Els conillets d'Índies reben sempre. Primer el canvi de la LOGSE, després el nou pla de Bolonya, ara la selectivitat. Quina serà la pròxima?

[inici](#)

EL PAIS. 14.12.09

REPORTAJE

¡A LEER Y ESCRIBIR TODO EL MUNDO!

Un proyecto piloto obliga a los docentes de todas las materias a mejorar la competencia lingüística

J.A.AUNION

En el instituto público Sánchez Lastra, de Mieres (Asturias), cuando hacen un experimento en la clase de ciencias, los alumnos de ESO deben redactar después un informe sobre el trabajo y sus conclusiones. Como la clase se les da en inglés (el centro tiene una sección bilingüe), durante la asignatura dedicada a esa lengua se dedicará parte de la clase al vocabulario y las construcciones necesarias para redactar ese informe. Luego, en la hora de lengua española, los textos que se utilicen para enseñar gramática o sintaxis serán pasajes de matemáticas, de ciencias, de música o de cualquier otra materia que los alumnos deben luego aprender.

En un sistema educativo en el que raramente se planifica más allá de cada departamento (el de lengua, el de matemáticas...), el caso del Sánchez Lastra no es fruto de la casualidad, sino de un proyecto piloto en el que participan junto a otros 79 centros infantil primaria y secundaria de 12 comunidades. Se trata de poner a todo el colegio a mejorar el talón de Aquiles que ha señalado el Informe PISA de la OCDE en España: la lectura. En 2006, los alumnos españoles retrocedieron 20 puntos respecto a la prueba anterior, el mayor descenso entre los países desarrollados en esta competencia clave para avanzar en cualquier otra disciplina.

En realidad, el proyecto piloto, impulsado por el Organismo Autónomo de Programas Europeos del Ministerio de Educación, con el asesoramiento del Proyecto Atlántida de escuelas democráticas, habla de mejorar la comunicación lingüística: leer, escribir, hablar, interactuar... Una de las ocho competencias básicas que la ley española y la UE dicen que los alumnos han de dominar al final del instituto. Así, a partir del marco europeo de las lenguas (el estándar fijado por la UE para medir el nivel de comprensión y expresión orales y escritas en un idioma), y uniendo la mejora para la lengua materna y las extranjeras, un grupo de expertos ha redactado los materiales de apoyo a los profesores.

Éstos, los de todas las asignaturas, eligen y adaptan la manera de enseñar su materia mejorando de paso la competencia comunicativa de sus alumnos. Este curso han empezado a elaborar y a poner en marcha el plan y el año que viene será evaluado para intentar que las estrategias que funcionen mejor se generalicen, explica Florencio Luengo, de Atlántida.

En el instituto Sánchez Lastra, por ejemplo, al principio del trimestre entregan a los alumnos el portafolio con el que los estudiantes saben qué se les va a enseñar, qué trabajos tendrán que hacer y cómo les evaluarán. Habrá trabajos que recorrerán todas las materias -esta evaluación ha sido sobre los derechos humanos- y que acabarán plasmados en carteles, grabaciones o presentaciones orales. Además, redactarán un boletín trimestral sobre lo que han hecho, con lo que reflexionan sobre los contenidos tres veces: antes, durante y después.

Éste es un punto fundamental si se tiene en cuenta la explicación del director del Instituto de Evaluación, Enrique Roca, sobre los resultados de las pruebas nacionales e internacionales. Roca asegura que el problema de los alumnos españoles frente a la lectura no es comprender los textos y extraer la información literal, lo cual hacen relativamente bien, sino reflexionar después sobre el texto y relacionarlo con otras cosas que ya saben.

En qué fallamos

Una de las claves para mejorar la competencia lingüística de los alumnos es que todos los docentes de todas las materias se pongan a ello, pero también hay fallos en las propias asignaturas de lengua. Los expertos del proyecto de mejora del ministerio y Atlántida Estela D'Angelo, profesora de la Complutense, y Plácido Bazo, de la Universidad de La Laguna, lo resumen en que se enseña mucha gramática y poco uso del idioma. "Los alumnos

no se enfrentan a distintos tipos de situación, a distintos tipos de destinatario. La gente se fija más, por ejemplo, en los errores ortográficos, más evidentes, pero no se trabaja la coherencia de un texto, la cohesión" asegura D'Angelo, que preside además la Asociación española de Lectoescritura.

Bazo, experto en la enseñanza de lenguas extranjeras, está de acuerdo, pero añade que hay un fallo muy común en los centros bilingües. "En primaria, les enseñamos en la clase de inglés un nivel básico, pero en la de ciencias les enseñan con un vocabulario de los niveles más altos, y así se produce un descalabro. En las ciencias hay contenidos muy específicos, pero también discursos más generales, como la teoría de la causa y el efecto; que les enseñen esto en inglés y los nombres de las rocas o de las aves, si hay que darlos, que lo hagan en español".

[inici](#)

LA VANGUARDIA. 13.12.09

OPINIÓN

LOS PROBLEMÁTICOS

Los Mangaancha, familias de padres superprogres y alto standing, tirando a rollo gauche-caviar, son los que peor educan a sus hijos

IMMA MONZÓ

Las familias progresistas acomodadas son las que peor educan a sus hijos": esta es la frase que ha quedado grabada en los lectores tras hacerse público hace unos días el informe *Models educatius familiars a Catalunya* de la Fundació Bofill. El informe se me antojó tentador. Y, en efecto, no tiene desperdicio. En particular, me ha encantado el capítulo que divide a las familias catalanas en cuatro grandes grupos según el número de niños o adolescentes problemáticos que aportan a la sociedad. Procedo a hacerles una ligera descripción de los dos tipos de familias calificadas como "negativas", que son las que albergan en su seno mayor número de criaturas desagradables e incívicas. Trataré de evitar la aséptica terminología de los informes, para así amenizarles el soponcio en el caso de que, de pronto, se vean reflejados dentro de una de las dos categorías de familias negativas, a saber: los Mangaancha y los Conflictivos.

Si pertenecen a este último grupo, no necesitarán ningún estudio para saberlo: las familias Conflictivas tienen un perfil muy definido. De nivel socioeconómico bajo, carecen de recursos para educar a sus hijos, con quienes suelen mostrar actitudes represivas. Su divisa podría ser: "A mi hijo no le toca usted un pelo: yo me ocuparé de partírselo la cara". No hay mucho que decir de estas familias: inmersas en una espiral inagotable de problemas, necesitan toda la ayuda posible, y lo que en realidad debería extrañarnos es que la mayoría de sus hijos se críen sanos y civilizados, a pesar de todo lo que viven.

Mucho más peculiar (y de ahí que los medios lo resaltarán) es la familia Mangaancha. El informe los llama "progresistas", pero yo prefiero no usar el adjetivo progresista en vano. Los Mangaancha son padres superprogres y alto standing, tirando a rollo gauche-caviar. Parán poco en casa y son, curiosamente, los más "extravertidos". Inculcan a sus hijos la importancia del estatus incluso sin darse cuenta. Como el estatus es un valor muy poco afectivo, a los hijos les afecta poco, así que muchos de ellos, lejos de luchar a brazo partido por su futuro estatus, se dedican a hacer el zángano por los centros educativos, exhiben comportamientos asociales en la calle y, de modo general, carecen de empatía con los que sufren. Es el tipo de familia (¡eso me llegó al alma!) donde menos abrazos se dan. No castigan a sus hijos y los censuran poco, pues detestan parecer "moralistas". Su divisa podría ser: "¿Que mi hijo molesta? ¡No exagere, por favor!". El número de este tipo de familias dobla el de las conflictivas, y el informe las castiga porque no tienen disculpa: les sobran recursos para darse cuenta de que los valores éticos deberían ser prioritarios. Ambos tipos de familia son, ni que decir tiene, los que peor valoran la educación que los otros (profesores, maestros...) dan a sus hijos.

¿Qué pensar de esta clasificación? De entrada, con las tipologías pasa como con los horóscopos: pocas familias pertenecen por completo a un solo tipo, como pocos aries son aries puros. Y si una carta astral es compleja, ¿qué no será una familia? Pero, pese a que por mi experiencia y mis observaciones me inclinaría a corroborar las tipologías que presenta el informe, hay algo en el modo de exponerlo que resulta chocante y (para ser un informe) sospechosamente sesgado a la derecha. Léanlo y verán. Así sabrán también cuáles son las familias valoradas positivamente, las que educan a hijos no problemáticos, con las que no puedo extenderme puesto que sólo me queda una línea. Y es que es el sino de los no problemáticos: quedarse sin espacio, y hasta sin voz. Otra vez será.

[inici](#)

EUROPA ES COSA DE NIÑOS

El futuro de la Unión Europea pasa por las nuevas generaciones. A golpe de ratón, aprender qué es el Tratado de Lisboa o cómo funciona el euro puede convertirse en una divertida aventura

(Para más información sobre las páginas web, haz click en los títulos en azul)

1. [UN VISTAZO](#)

Este portal es la introducción ideal a Europa para adolescentes: 40 caras famosas del continente, su clima, sus mares, su geografía, su funcionamiento político, sus vecinos... todo explicado con un lenguaje sencillo y atractivo.

2. [ECOAGENTES SECRETOS](#)

Un cuerpo secreto de agentes defensores del medio ambiente europeo y para niños. Esta web didáctica recrea las películas de espías para que los chavales de la UE tomen conciencia ecológica. Además, ofrece noticias y consejos ecológicos cada día.

3. [ANIMALES CONTENTOS](#)

Esta página web contiene un juego que muestra a los niños la vida en una granja. Los pequeños internautas pueden meterse en la piel de un granjero y así aprender a cultivar la tierra, cuidar los animales...

4. [LOS DINEROS](#)

Muchos niños piensan que el euro ha existido siempre. En esta página cuentan la historia de la moneda única mediante juegos. También enseñan, mediante dibujos animados, los elementos de seguridad que contienen los billetes de euros para evitar su falsificación.

5. ['STOP' AL CAMBIO CLIMÁTICO](#)

Dirigida a adolescentes y jóvenes, esta página de la Dirección General de Energía y Transportes de la UE permite calcular cuánto carbono emite nuestro estilo de vida. También ofrece información, juegos y concurso de cortometrajes y otros recursos para combatir el calentamiento global.

6. [SABROSA 'WEB'](#)

La pandilla sabrosa protagoniza este portal de la Comisión Europea para fomentar el consumo de leche, fruta y verdura en las escuelas. La campaña cuenta con un espectáculo real, y también con un juego online. Además, uno puede conocer la historia de los alimentos.

7. [PARA PROFES](#)

Este rincón para profesores contiene materiales didácticos divididos por tramos de edad. También ofrece información sobre el programa de intercambios escolares Comenius.

8. [¡VAMOS!](#)

Una de las estrellas de la bandera de Europa es la cicerone de esta web que ofrece fondos de escritorio, dibujos para colorear, gráficos interactivos... también cuenta con un buzón virtual para enviar opiniones sobre la UE.

9. ['EUROCHAVALES'](#)

Así se llama esta página de la representación de la Comisión Europea en España. En ella se atreven a explicar hasta el Tratado de Lisboa. También ofrecen información sobre concursos, actividades cívicas (como los paseos ciclistas por el clima), juegos, foros y una sección informativa: Menudas noticias.

10. [OLÍMPICOS...](#)

...Pero sin sudar. En abril de 2010 llegan las Olimpiadas Científicas de la UE. Están destinadas a estudiantes de ciencias de 16 años o menores y en esta ocasión se celebran en la ciudad sueca de Gotemburgo. Todavía hay tiempo para apuntarse.

EL FINANÇAMENT UNIVERSITARI PER OBJECTIUS S'AJORNA UN ANY

El govern trasllada al 2011 el pagament de 90 milions dels 136 previstos per al 2010, quan vencia el pla de millora | Josep Huguet sosté que els diners no s'han de donar fins després d'haver fet l'avaluació

La conselleria d'Innovació, Universitats i Empresa ha acabat aquests dies amb la incertesa que planava sobre les universitats públiques pel que fa al retard del pagament del deute vinculat a l'assoliment d'objectius del 2008 i 2009, alhora que ha comunicat als rectors que una part dels recursos previstos per al 2010 no es podran pagar fins al 2011.

La carta que el conseller Huguet va enviar fa quinze dies als màxims responsables universitaris en què es comprometia a liquidar abans d'acabar l'any els 30 milions pendents del 2008 i a avançar 30 milions dels 90,4 corresponents al 2009, va tranquil·litzar els rectors només a mitges, perquè persistia la inquietud sobre els 136,2 milions del 2010 que no figuren en el projecte de pressupostos del govern. Les universitats reclamaven saber amb quins diners d'aquests podrien comptar per poder tancar els seus pressupostos sense picar-se els dits.

En els últims dies, Huguet ha fet saber als rectors que d'aquests 136 milions se n'abonaran 45 el 2010 (juntament amb els 60 milions pendents del 2009), i que els 90,2 restants es pagaran el 2011, un any més tard del que preveia el pla de finançament per a la millora de les universitats públiques 2007-2010. D'acord amb aquestes xifres, entre el 2008 i el 2010 les universitats hauran rebut un 33% menys del finançament previst.

El conseller va admetre la setmana passada al Parlament certs "retards" en el pagament d'aquestes partides, si bé va qualificar de "desajustament interpretatiu" les crítiques de les universitats, per considerar que el gruix del finançament per objectius no es pot abonar fins a l'any següent, "quan els objectius hagin estat avaluats".

[inici](#)

CARTA DESTACADA DEL DIA

'LA UNIVERSITAT NECESSITA MÉS PARTICIPACIÓ I DEMOCRÀCIA'

JOAN GIL OLIVERAS, BARCELONA

La participació estudiantil en les universitats públiques ha estat minimitzada per les reformes, que perjudiquen l'autonomia universitària i, últimament, pel pla Bolonya. Som pocs els que ens impliquem en els òrgans de govern de la universitat per fer front als problemes. Tal com alguns companys i professors progressistes ens van dir en la presentació de la campanya Universitat per a Tothom, un dels defectes dels centres d'ensenyament superior és la falta de democràcia interna. Fa poc, a la facultat de Comunicació de la UAB va estar a punt d'aprovar-se un reglament que restringia la participació i el poder dels estudiants a la junta. A més d'anar a classe, molts estudiants treballen o fan una altra activitat, i això significa que tenen poc temps per formar part d'associacions. Això serà encara més difícil de compaginar amb les noves directrius del pla Bolonya: les matrícules seran més cares, cosa que obligarà més estudiants a buscar una feina per poder pagar-les.

L'activitat estudiantil no està gaire reconeguda; al contrari, se'ns acusa de corporativisme. La nostra feina requereix dedicació i esforç, i no té la compensació de crèdits de lliure elecció. A vegades ens sentim frustrats. Els universitaris de famílies treballadores, amb pocs recursos, no disposem de tant de temps com els de la classe alta. Però no vull que aquesta sigui una carta pessimista, encara que la passivitat de la majoria no ens ajuda. Agraïxo, no obstant, el treball dels membres d'Estudiants per a una Política Activa (EPA) i el suport d'algunes autoritats universitàries i de professors que, com Josep Ferrer i Arcadi Oliveres, reclamen més democràcia universitària.

[inici](#)